

BESTUURSOPDRACHT

Inhoud

1. ACHTERGROND EN IMPACT	2
2. WAT WILLEN WE: KOERSEN OP EFFECT	3
3. HOE DOEN WE DAT: STUREN OP RESULTAAT	4
4. DOELSTELLING EN RESULTAAT	5
5. AFBAKENING	6
6. FASEN EN ACTIVITEITEN	6
7. BEHEERSPLANNEN	8
7.1. TIJD	8
7.2. MIDDELEN INVOERING ZORGPLICHT	8
7.3. KWALITEIT EN RISICO'S	9
7.4. ORGANISATIE	9
7.5. COMMUNICATIE	10
BIJLAGE 1. HUIDIGE SITUATIE	11
BIJLAGE 2. BRONNEN	13

Naam project	Ontwikkelen meerjarenplan bibliotheekvoorziening
Bestuurlijke opdrachtgever	Malkis Jajan coördinerend portefeuillehouder cultuur , met: Harmjan Vedder, portefeuille onderwijs , kansengelijkheid Arjan Kampman, portefeuille laaggeletterdheid , educatie, inclusiviteit Marc Teutelink, portefeuille dienstverlening
Ambtelijke opdrachtgever	Mirjam Berning met MT sociaal domein
Opdrachtnemer	José Nieuwenhuis
Businesscontroller	Clemens Mos
Termijn	2025
Fase project	Initiatieffase

1. Achtergrond en impact

De gemeente Enschede krijgt de wettelijke verplichting om haar inwoners een volwaardige bibliotheekvoorziening te bieden. De staatssecretaris van Onderwijs verandert de bestaande bevorderingstaak in de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) in een zorgplicht. De zorgplicht betekent dat gemeenten de verantwoordelijkheid krijgen om ervoor te zorgen dat iedereen in hun gemeente toegang heeft tot (ten minste) één volwaardige bibliotheekvoorziening en eens in de vier jaar een meerjarenplan te realiseren. Daarnaast wordt de samenwerking tussen bibliotheken en scholen versterkt en ingebed in het bredere Masterplan Basisvaardigheden van de minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs (Gunay Uslu, staatssecretaris van Onderwijs, Meerjarenbrief Cultuur 2023-2025). De wetswijziging van de Wsob wordt naar verwachting in het eerste kwartaal van 2026 ingevoerd. Gemeenten krijgen een overgangsperiode (waarschijnlijk een jaar) om aan deze verplichting te voldoen. Deze bestuursopdracht zorgt ervoor dat de gemeente Enschede goed voorbereid is op de nieuwe zorgplicht en tijdig een strategisch meerjarenplan ontwikkelt.

Met de zorgplicht krijgen gemeenten de taak om een volwaardige bibliotheekvoorziening en eens in de vier jaar een meerjarenplan te realiseren. Provincies worden verantwoordelijk voor de ondersteuning van het lokaal bibliotheekwerk. In Overijssel neemt Rijnbrink deze ondersteunende rol op zich. De provincie houdt toezicht op de naleving door gemeenten, terwijl de rijksoverheid toezicht houdt op de provincies.

Impactgericht werken

De gemeente Enschede kiest ervoor om de zorgplicht te realiseren via een heldere opdrachtgever-opdrachtnemer relatie. Dit is in lijn met de gemeentelijke inzet op impactgericht werken met maatschappelijke partners en de praktijk in gemeenten zoals Utrecht en Groningen. De gemeente bepaalt het *wat*: de maatschappelijke doelen, bestuurlijke en financiële kaders en gewenste impact. De uitvoering van het *hoe* wordt primair toevertrouwd aan de Bibliotheek Enschede-Haaksbergen, die als opdrachtnemer optreedt.

De gemeente stuurt als strategisch opdrachtgever. De bibliotheek treedt op als opdrachtnemer en werkt samen met maatschappelijke partners aan de uitvoering van de bibliotheekvoorziening als 'essentiële voorziening die bijdraagt aan 3 grote maatschappelijke opgaven' (VNG, Vernieuwing Bibliotheekconvenant 2024-2027):

- **Een geletterde samenleving.** Het bevorderen van leesplezier en geletterdheid.
- **Digitale inclusie en participatie.** Iedereen moet kunnen mee doen in de informatiesamenleving.
- **Een leven lang ontwikkelen.** Inwoners ondersteunen in het ontwikkelen van vaardigheden en het vergroten van hun inzetbaarheid.

De bibliotheek realiseert deze doelen door middel van 5 kernfuncties, zoals vastgelegd in de Wsob:

1. Het beschikbaar stellen van **kennis en informatie**.
2. Het bieden van mogelijkheden voor **ontwikkeling en educatie**.
3. Het stimuleren van **lezen en laten kennis maken met literatuur**.
4. Het organiseren van **ontmoeting en debat**.
5. Het laten kennismaken met **kunst en cultuur**.

De bibliotheek is daarmee niet alleen een culturele instelling, maar heeft ook een belangrijke sociale functie. 'Bibliotheken spelen een cruciale rol in digitale toegankelijkheid, ondersteuning bij armoede en schuldenproblematiek en het bevorderen van kansengelijkheid' (Gunay Uslu, staatssecretaris van Onderwijs, Kamerbrief november 2022, Een abonnement op de hele wereld. Versterken van het stelsel van openbare bibliotheken).

2. Wat willen we: Koersen op effect

De gemeente heeft de zorg voor het opdrachtgeverschap aan de bibliotheek. Het gemeentelijke domein is dat van de wat-vraag: wat heeft de inwoner in onze gemeente nodig op gebieden als wonen, werken, weten en welzijn en wat kunnen of moeten we daar als lokale overheid voor inzetten? De gemeente en bibliotheek zijn 'partners' in de signalering van de maatschappelijke vraag, in het maken van afspraken over te verrichten prestaties en in de evaluatie van het gevoerde beleid.

Voor de gemeente Enschede betekent de zorgplicht minimaal één bibliotheekvestiging met een fysieke collectie en een professionele personeelsbezetting. Daarmee wordt aan de wettelijke zorgplicht voldaan. Deze bestuursopdracht zorgt ervoor dat de gemeente Enschede tijdig het vereiste strategisch meerjarenplan ontwikkelt. Tegelijkertijd kunnen we tot betere afspraken komen over de inhoud en kwaliteit van de bibliotheekvoorziening en de wijze van aansturing. We willen als gemeente een eigen visie ontwikkelen op de rol van de bibliotheekvoorziening binnen onze stad. De maatschappelijke functies van de openbare bibliotheek zijn vanaf 2010 verbreed en vragen om een actuele en effectieve benadering. Het is belangrijk om de bibliotheekfuncties inzichtelijk te maken en ze doelgericht in te zetten op de strategische opgaven van de gemeente. Daarbij geldt als financieel uitgangspunt dat de maatschappelijke functies van de bibliotheek worden bekostigd vanuit de huidige structurele en incidentele middelen.

De bibliotheekvoorziening sluit aan bij 3 opgaven van de stad:

1. **Inclusief Enschede.** Iedereen moet volwaardig kunnen meedoen. Dit vraagt om initiatieven die armoede tegengaan, bestaanszekerheid bieden en gezonde leefgewoonten stimuleren.
2. **Aantrekkelijk Enschede.** Door talent te ontwikkelen en te behouden kan de stad economisch sterk blijven en haar beroepsbevolking op peil houden.
3. **Open Enschede.** De gemeente wil toegankelijk en mensgericht opereren, duidelijke communicatie bieden en samenwerken met inwoners en maatschappelijke partners.

Deze doelen zijn verankerd in het coalitieakkoord, waarin expliciet wordt gesteld dat kunst en cultuur bijdragen aan kansengelijkheid, onderwijs, zorg en sociale verbondenheid. Daarnaast is er een sterke focus op samenwerking met scholen en andere organisaties, zodat de bibliotheekvoorziening niet alleen een plek is om boeken te lenen, maar ook een educatief en sociaal centrum.

3. Hoe doen we dat: Sturen op resultaat

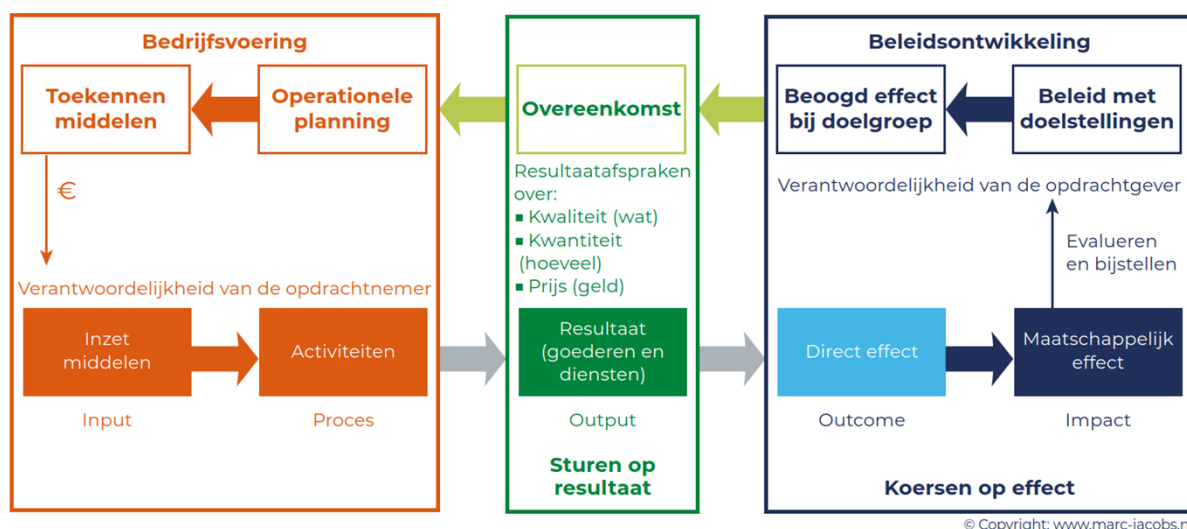
De bibliotheek heeft als opdrachtnemer dan wel uitvoerder te maken met de hoe-vraag: hoe gaan we om met de gesignaleerde maatschappelijke vraag, hoe krijgt onze dienstverlening vorm en hoe richten we onze bedrijfsvoering daarop in? Het rapport "De robuuste bibliotheek" van Berenschot biedt hierin handvatten en beschrijft 4 criteria voor een toekomstbestendige bibliotheekvoorziening:

1. **Financiële transparantie.** De organisatie weet naar stakeholders, waaronder de gemeente, inzichtelijk te maken welke diensten worden geleverd voor welke groepen, tegen welke prijs en met welk maatschappelijk effect.
2. **Kwaliteit.** De voorziening is professioneel georganiseerd, zodat zij, in samenwerking met andere organisaties, kan leveren wat wordt gevraagd. In het bijzonder zijn dat diensten die een bijdrage leveren aan de 3 maatschappelijke opgaven.
3. **Maatschappelijk effect.** De organisatie slaagt er aantoonbaar en duurzaam in de doelgroepen te bereiken voor wie de diensten zijn ontwikkeld.
4. **Organisatiekracht.** De kracht van de organisatie staat in relatie tot de maatschappelijke opgaven waaraan moet worden gewerkt en de organisatorische context waarbinnen wordt gewerkt.

Planningscyclus: koersen op effect, sturen op resultaat

Door gebruik te maken van een planningscyclus (plannen, uitvoeren, evalueren, bijstellen) kan de bibliotheekfunctie continu worden verbeterd en afgestemd op de veranderende behoeften van de stad. De planningscyclus uit het rapport van Berenschot laat zien wat daarin de rolverdeling is tussen de gemeente (opdrachtgever) en de Bibliotheek Enschede-Haaksbergen (opdrachtnemer).

Het plannen loopt van beleid met doelstellingen naar het toekennen van middelen (in onderstaand schema van rechtsboven naar linksboven). Daarna volgt het 'doen' dat begint bij het inzetten van middelen en het uitvoeren van activiteiten die leiden tot resultaten (goederen en diensten). Die resultaten hebben vervolgens effecten in de samenleving (in het schema van linksonder naar rechtsonder). Na afloop van het doen en het optreden van effecten volgt de evaluatie en het bijstellen van het beleid. Dat is de blauwe pijl rechts.

Bedrijfsvoering

Om de zorgplicht succesvol uit te voeren, is het essentieel dat de bibliotheekvoorziening een goed toegeruste organisatie heeft met de juiste infrastructuur. Dit omvat:

- **Een geschikt gebouw** met een fysieke collectie en ruimte voor activiteiten.
- **Voldoende en professioneel personeel** voor educatie en publieksbegeleiding.
- **Ruime openingstijden en activiteiten** voor programmering.

4. Doelstelling en resultaat

Doelstelling

De gemeente Enschede ontwikkelt een visie op de bibliotheekvoorziening die aansluit bij de maatschappelijke opgaven en het bredere ecosysteem van de stad. De bibliotheekvoorziening wordt binnen deze visie vormgegeven in partnerschap met de Bibliotheek Enschede-Haaksbergen en bekostigd vanuit de middelen, zoals deze op de gemeentebegroting staan voor de bibliotheek.

Resultaat

De staatssecretaris van Onderwijs schrijft dat: 'Het gemeentelijk meerjarenplan beschrijft op welke manier de gemeente de wettelijke zorgplicht zal invullen, rekening houdend met elementen als de omvang, de dichtheid en samenstelling van de bevolking, de lokale maatschappelijke opgaven en de positie van de bibliotheek te midden van andere sociaal-culturele voorzieningen en het onderwijs (Gunay Uslu, staatssecretaris van Onderwijs, Kamerbrief november 2023, Stand van zaken versterken van het stelsel van openbare bibliotheken).

Dit project resulteert in een gemeentelijk meerjarenplan bibliotheekvoorziening. Het plan beschrijft:

- De lokale invulling van een volwaardige bibliotheekvoorziening
- De rolverdeling tussen gemeente en Bibliotheek Enschede-Haaksbergen
- Bestuurlijke en financiële kaders
- Indicatoren voor monitoring en impactmeting

Het plan stuurt op maatschappelijke doelen, niet op gedetailleerde uitvoering. Die verantwoordelijkheid ligt bij de Bibliotheek Enschede-Haaksbergen, die hiervoor ruimte krijgt binnen de afgesproken kaders. De bibliotheek kan diensten zelf uitvoeren of uitbesteden. Bij het opstellen van het meerjarenplan kan duidelijk worden dat een herschikking van taken bij maatschappelijke partners nodig is om de doelstellingen effectief te realiseren. Dit kan ook gevolgen hebben voor de inzet van de bijbehorende middelen.

Start met een beleidsevaluatie naar: wettelijk kader, huidige situatie en verbeteracties

Om tot de beschreven resultaten te komen start in de definitiefase een beleidsevaluatie met gebruikmaking van het rapport van Berenschot. Met de volgende onderzoeksvragen:

1. Welke taken behoren bij de zorgplicht van de gemeente Enschede?
 - a. Wat zijn de wettelijke taken waaraan de gemeente gebonden is?
 - b. Wat zijn andere afspraken op het gebied van de zorgplicht die de gemeente ook zou moeten of kunnen nakomen?
 - c. Wat zou de gemeente verder kunnen doen op het gebied van de zorgplicht dat past bij Enschede?
2. In hoeverre voert de gemeente, maatschappelijke instellingen zoals de openbare bibliotheek of private ondernemers deze taken, afspraken en acties nu al uit?
 - a. Welke doelen, instrumenten en middelen en beoogde resultaten en effecten horen daarbij?

- b. Waar zijn deze taken wel of niet ondergebracht en welke budgetten worden daar nu op ingezet?
 - c. Wat is het effect van het wel of juist niet uitvoeren?
3. Welke ontwikkelingen hebben invloed op de zorgplicht van de gemeente?
4. Wat zijn mogelijke aanbevelingen voor:
- a. De rol van de gemeente en de bibliotheek
 - b. Verbeteracties
 - c. Voorwaarden voor het uitvoeren van die verbeteracties (organisatie, kennis, middelen)

5. Afbakening

Binnen de scope:

- De kern van het gemeentelijke beleid, bepaald door het coalitieakkoord, de strategische visie en de maatschappelijke effecten die worden nagestreefd.
- Interne organisatie van het fysiek en sociaal domein met betrekking tot de zorgplicht.
- Ontwikkelen gemeentelijk meerjarenplan voor het bibliotheekwerk.
- De 5 wijkvestigingen Glanerbrug, Prismare, Stadsveld, Tweekelerveld en Zuid.
- De 5 kernfuncties van de bibliotheek, o.a. educatie, ontmoeting, toegang tot cultuur en digitale inclusie, passen in het bredere voorzieningenbeeld, zoals geschetst in het voorzieningenonderzoek van de gemeente Enschede (Stipo en Springco, start in 2025). Het onderzoek helpt om de bibliotheekfunctie gebiedsgericht af te stemmen op demografische ontwikkelingen, maatschappelijke opgaven en ruimtelijke kansen.

Buiten de scope:

- Uitvoeren van het bibliotheekbeleid.
- Ontwikkelen meerjarig uitvoeringsprogramma basisvaardigheden (verwachte oplevering in 2026).
- Centrale huisvesting (Warenhuis).
- De Bibliotheek Enschede-Haaksbergen voert ook de taken uit voor de gemeente Haaksbergen. De rol en taken die de bibliotheek uitvoert in Haaksbergen vallen (vooralsnog) buiten de scope van de opdracht.
- De Koninklijke Bibliotheek is verantwoordelijk voor het aansturen van het netwerk van openbare bibliotheekvoorzieningen en het in stand houden van de landelijke digitale bibliotheek.
- De provinciale ondersteuningsorganisatie Rijnbrink biedt ondersteuning aan de Bibliotheek Enschede-Haaksbergen op het gebied van onder meer transport, collectie, ICT en innovatie.

6. Fasen en activiteiten

Resultaat	Activiteit	Wie
1) Initiatieffase bestuursopdracht, organisatie en benodigde middelen	Opstellen van de bestuursopdracht in afstemming met de betrokken afdelingen, MT SBS, MO Sociaal Domein, Concerndirectie, Portefeuillehouder(s) en Gemeenteraad.	Opdrachtgever Cultuur Projectmanager Accountmanager

	Opgavetafel Bepalen bestuurlijk - ambtelijk opdrachtgever en opdrachtnemer	Opdrachtgever Cultuur Projectmanager Accountmanager
	Inrichten projectorganisatie of samenwerkingsvorm, samenstellen en starten.	
	Projectinformatie ophalen, bijvoorbeeld bij de Gemeente Utrecht en Groningen.	
2) Definitiefase definitie, diversiteit en kenmerken helder	Aanbesteden opdrachten onderzoeksbureau plus procesbegeleiding	
Deelresultaat Beleidsvaluatie met 1) Het wettelijk kader 2) De basis: wat doen we wel/niet 3) Wat zijn de verbeteracties?	Inzicht in welke diensten worden geleverd voor welke groepen, tegen welke prijs en met welk maatschappelijk effect: • Wettelijke taak Wsob • Demografie van gebieden (zie ook het voorzienenonderzoek) • Huidige situatie OBE en maatschappelijke partners: meerjaren- en jaarplan, activiteiten, middelen, organisatie en effecten. • Nulmeting Kritische Prestatie Indicatoren voor de output, outcome en impact.	Onderzoeksbureau
Deelresultaat Participatieplan samenleving met bewoners en maatschappelijke partners	Afstemmen: • Stakeholderanalyse: Wie wordt betrokken op welke manier? • Onderbouwen met inzichten; verhalen, (praktijk)kennis en/of data.	
Deelresultaat Samenwerkingsafspraken met 1) Rechten en verplichtingen 2) Rollen en verantwoordelijkheden van de gemeente Enschede en de Bibliotheek Enschede-Haaksbergen	Maken samenwerkingsafspraken met de kaders voor samenwerking tussen de gemeente Enschede en de Bibliotheek Enschede-Haaksbergen. Met als doel om helderheid te schetsen over de positie van de gemeente Enschede en de Bibliotheek Enschede-Haaksbergen en over wederzijdse verwachtingen bij de invulling van de taken van de 5 kernfuncties van de bibliotheek.	Procesbegeleiding Gemeente Enschede Bibliotheek
3) Uitvoeringsfase	Vormgeven samenwerking met overheidspartijen, bibliotheekpartijen en maatschappelijke partners	Procesbegeleiding

Eindresultaat Meerjarenbeleidsplan met 1) Koersen op effect (beleid) 2) Sturen op resultaat (overeenkomst) 3) Bedrijfsvoering (o.a. activiteiten)	Schrijven bibliotheekbeleid	
4) Afsluitingsfase	Wordt uitgewerkt	
5) Adviezen organisatie, financiën, procedure, regelgeving e.d.	Worden uitgewerkt	

7. Beheersplannen

7.1. Tijd

Startdatum	Januari 2025
Doorlooptijd	ca. 2 jaar
Tussen- en eindresultaten	
Initiatiefase	Q1 2025 – Q2 2025
Definitiefase	Q3 2025 – Q1 2026 (inclusief aanbestedingstraject)
Uitvoeringsfase	Q2 2026 – Q4 2026
Afsluitingsfase	Q4 2026
Einddatum	Eind 2026 (invoering waarschijnlijk Q1 2027)
Evaluatie en bijstellen	Jaarlijks Q3

7.2. Middelen invoering zorgplicht

De gemeente Enschede heeft tussen 2023 en 2025 extra middelen van het Rijk ontvangen via Spuks om het bibliotheeknetwerk te versterken. Dit geldt specifiek voor de wijkvestigingen Twekkelerveld en Glanerbrug. Voor de periode 2025-2026 ontvangt de gemeente jaarlijks een decentralisatie-uitkering van € 477.127 om zich voor te bereiden op de zorgplicht. Na de officiële invoering van de wet is de minister van OCW voornemens om vanaf 2027 2,90 euro per inwoner, met een minimum van 100.000 per gemeente beschikbaar te stellen (Eppo Bruins, minister van Onderwijs, Brief colleges B&W maart 2025, Cultuur en Wetenschap, Decentralisatie-uitkering openbare bibliotheken 2025- 2026, wijziging Bibliotheekwet Wsob).

Het uitvoeren van de bestuursopdracht kost 150.000 euro. Het bedrag wordt gedekt uit het CEC-budget decentralisatie-uitkering bibliotheekvoorziening.

Daarnaast hebben we te maken met interne uren van adviseurs van CEC. In de initiatiefase zal dit in totaal gaan om enkele dagen per week. Voor de volgende fasen is de inschatting dat het zal gaan om meerder dagen per week. Daarnaast vraagt het uren van de adviseurs van de betrokken afdelingen. Dit zal per afdeling gaan om 2 uur per week.

Initiatiefase	uren AD (enkele dagen per week)
Definitiefase Deelresultaat Beleidsevaluatie	uren AD € 80.000
Uitvoeringsfase Eindresultaat Meerjarenbeleidsplan	uren AD € 70.000
Afsluitingsfase	uren AD
Totaal benodigd budget	€ 150.000 excl. BTW + uren AD
Mate van zekerheid	midden

7.3. Kwaliteit en risico's

Hoewel de plannen duidelijk omljnd zijn, blijven er enkele uitdagingen en risico's:

- Het succes van dit project is mede afhankelijk van het realiseren van een heldere opdrachtgevers-opdrachtnemersrelatie, waarin voldoende ruimte wordt geboden aan de Bibliotheek Enschede-Haaksbergen om het uitvoeringsproces zelfstandig vorm te geven. Dit vereist vertrouwen, duidelijke afspraken over monitoring en evaluatie, en het ontwikkelen van indicatoren die zowel output als maatschappelijke impact meten.
- De wet is nog niet definitief. Aanpassingen kunnen invloed hebben op de gemeentelijke plannen. We baseren ons op de conceptwetsteksten zoals die in consultatie zijn geweest.
- Heldere definitie van een 'volwaardige bibliotheekvoorziening'. Er moeten nog normen worden vastgesteld in de wet voor openingstijden, collectieomvang en professionele bezetting. (De concrete invulling van deze elementen kan bij lagere regelgeving: zie brief van de staatssecretaris).

7.4. Organisatie

Bestuurlijk opdrachtgever is Malkis Jajan, wethouder cultuur en stedelijke ontwikkeling. Ambtelijk opdrachtgever van dit project is Mirjam Berning, opdrachtgever cultuur. Voor de initiatiefase is José Nieuwenhuis de ambtelijk opdrachtnemer.

In deze initiatiefase wordt de bestuursopdracht, in afstemming met de opdrachtgever, geformuleerd door José Nieuwenhuis (projectmanager), Marieke van Engelen (adviseur cultuur, evenementen en citymarketing en accounthouder bibliotheek) en Christian Rijnberg (adviseur cultuur, evenementen en citymarketing). De bestuursopdracht wordt afgestemd met de Bibliotheek en adviseurs van de verschillende betrokken afdelingen (zie bijlage 1). Zij brengen expertise in op hun betreffende beleidsterrein.

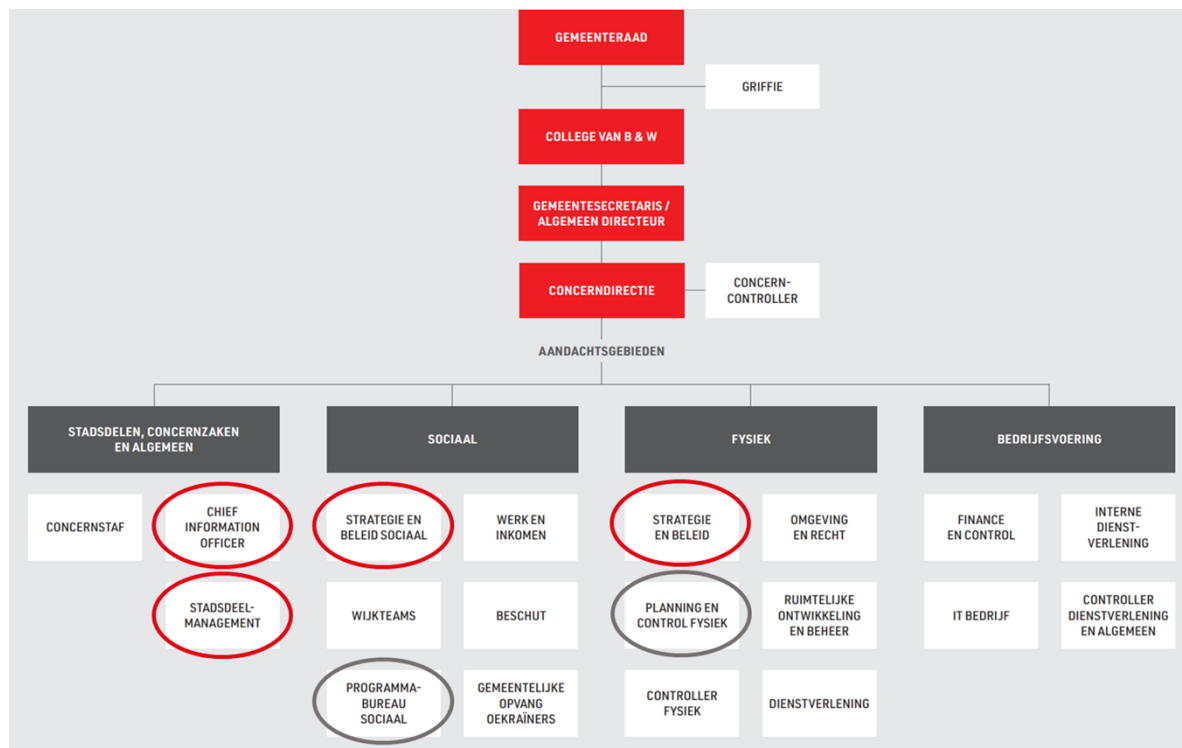
Opgaven	Wie
Inclusief Enschede • Onderwijs, kansengelijkheid • Laaggeletterdheid, educatie, inclusie • Financiën	• Femke Zeelte, Adviseur Strategie en Beleid Sociaal • Simon Putman, Adviseur Strategie en Beleid Sociaal • Businesscontroller Programmabureau Sociaal

Aantrekkelijke Enschede • Cultuur, Evenementen en Citymarketing • Financiën	• Marieke van Engelen, Adviseur CEC • Christian Rijnberg, Adviseur CEC • Clemens Mos, Businesscontroller P&C Fysiek
Open Enschede • Stedelijke Dienstverlening	• Marit Kemna, Adviseur CIO • Petra Bout, Adviseur CIO
Gebiedsgericht/samenlevingsgericht werken • Stadsdelen	• Eva Lulof, Wijkregisseur Stadsdeelmanagement

7.5. Communicatie

Wie	Stakeholders	Frequentie en aard Informeren, raadplegen, adviseren, coproduceren en (mee) beslissen
	Gemeenteraad	Informeren, raadplegen en beslissen in GR
	Bestuurlijk opdrachtgever	Informeren, raadplegen en beslissen in PO
	Bestuursadviseur en communicatieadviseur wethouder	Informeren, raadplegen en adviseren
	Concerndirectie	Informeren, raadplegen en beslissen in CD
	Ambtelijk opdrachtgever	Informeren en beslissen 2 wekelijks
	Opdrachtgevers overleg, NIEVIEWIE	Informeren en raadplegen
	Opgavetafel	
	Capaciteitsleveranciers voor benodigde informatie en middelen	Informeren, raadplegen en beslissen
	Teamleden CEC en andere genoemde afdelingen	2-wekelijkse projectvergadering Informeren, raadplegen en adviseren
	Bibliotheek Enschede-Haaksbergen	Informeren, raadplegen, adviseren en coproduceren

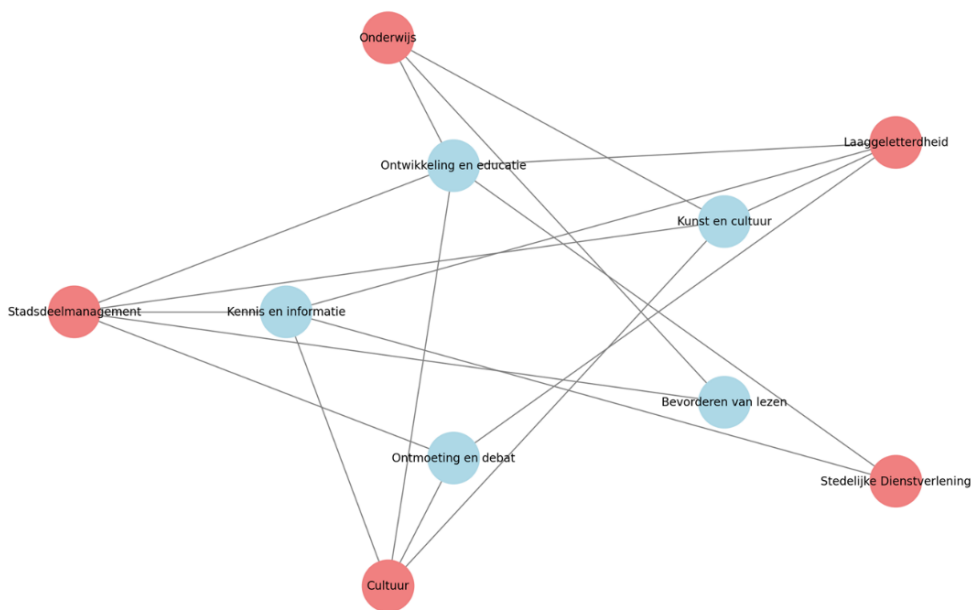
Bijlage 1. Huidige situatie

Binnen de gemeente dragen verschillende gemeentelijke afdelingen bij aan de 5 bibliotheekfuncties:

- **Onderwijs en Laaggeletterdheid** (Strategie en Beleid Sociaal). Versterkt de educatieve rol van de bibliotheekvoorziening en zet in om laaggeletterdheid tegen te gaan.
- **Cultuur, Evenementen en Citymarketing** (Strategie en Beleid Fysiek). Bevordert de culturele programmering en stimuleert publieksbereik.
- **Stedelijke Dienstverlening** (Chief Information Officer). Draagt bij aan de digitale toegankelijkheid en innovatie binnen de bibliotheekvoorziening.
- **Stadsdeelmanagement** (Stadsdelen). Zorgt voor verbinding met de wijk en lokale initiatieven.
- **Business Controllers** (Programmabureau Sociaal; Planning en Control Fysiek). Bewaken de financiële haalbaarheid en borging binnen het gemeentelijke budget.

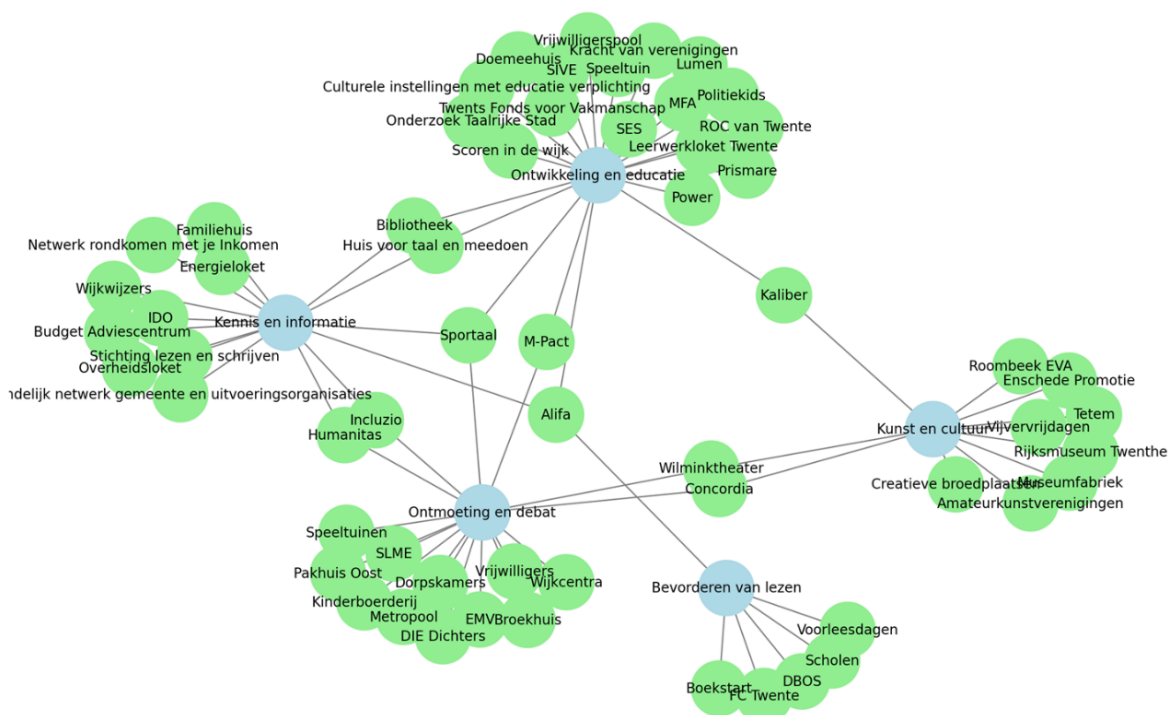
In een werksessie in maart 2024 werd duidelijk dat alle afdelingen bijdragen aan meerdere bibliotheekfuncties.

Netwerkdigram van afdelingen (rood) en functies (blauw)

Daarnaast werd inzichtelijk dat de bibliotheekfuncties door vele maatschappelijke partners worden uitgevoerd, waarbij:

- Boekstart, De bibliotheek Op School (DBOS) en informatiepunt digitale overheid (IDO) behoren bij: de Bibliotheek Enschede-Haaksbergen.
- Het netwerk rondkomen met je inkomen bestaat uit: diverse welzijnsorganisaties, Humanitas, FAP/Diaconaal Platform Enschede en de Stadsbank.
- Het Huis voor Taal en Meedoen bestaat uit: gemeente Enschede, ROC van Twente, Bibliotheek Enschede-Haaksbergen, Alifa, M-Pact, SIVE, Power, Leerwerkloket Twente en Stichting Lezen en Schrijven.

Netwerkdigram van bibliotheekfuncties (blauw) en partners (groen)

Bijlage 2. Bronnen

OVERHEIDSPARTIJEN

Ministerie van OCW

- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2022), Kamerbrief Masterplan basisvaardigheden
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2022), Kamerbrief Programma School en Omgeving in het funderend onderwijs
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2022), Meerjarenbrief 2023-2025, *De kracht van creativiteit*
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2022), Kamerbrief Een abonnement op de hele wereld. Versterken van het stelsel openbare bibliotheken.
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2023), Kamerbrief Stand van zaken versterken van het stelsel van openbare bibliotheken
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2024), Kamerbrief Stand van zaken bibliotheekstelsel 2024
- Eppo Bruins, minister van Onderwijs (2025), Brief colleges B&W maart 2025, Cultuur en Wetenschap, Decentralisatie-uitkering openbare bibliotheken 2025- 2026, wijziging Bibliotheekwet Wsob
- Wetsvoorstel Wijziging Wsob - Concept Internetconsultatie

Raad van Cultuur

- Raad van Cultuur (2020), *Een bibliotheek voor iedereen*

Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

- Vereniging van Nederlands Gemeenten (in ontwikkeling), Handreiking bibliotheekbeleid
- VNG of Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2022), Vernieuwing Bibliotheekconvenant 2024-2027
- VNG of Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (), Netwerkagenda

Gemeente Enschede

- Gemeente Enschede (2021), Actieplan samenlevingsgericht werken in Enschede 2022-2025
- Gemeente Enschede (2022), Aanzet tot een koersdocument Enschede 2022
- Gemeente Enschede (2022), Coalitieakkoord 2022-2026 BBE, VVD, PvdA, CU
- Gemeente Enschede (2023), Cultuurnota Gemeente Enschede 2023 (geamendeerd)
- Gemeente Enschede (2024), Bestuursopdracht gebiedsgericht werken "Gewoon doen"
- Gemeente Enschede (), 5 functies van de bibliotheek in Enschede in kaart (incl. interne budgetten)
- Gemeente Enschede (start in 2025), Voorzieningenonderzoek (Stipo en Springco)

BIBLIOTHEEKPARTIJEN

Koninklijke Bibliotheek (KB)

- <https://www.bibliotheeknetwerk.nl/bibliotheekinzicht>

Bibliotheek Enschede-Haaksbergen

- Bibliotheek Enschede-Haaksbergen (2024), meerjarenplan 2025-2029
- Bibliotheek Enschede-Haaksbergen, jaarplan 2025

ANDERE INFORMATIE

- Berenschot (2023), *De robuuste bibliotheek*

- Gemeente Utrecht (2024), Samenwerkingsafspraken
- Gemeente Utrecht (2024), Beleidsnota Bibliotheek 2024 – 2034